

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Реформування системи соціального забезпечення

Миколюк Назар
Асоціація міст України
(044) 486-30-82
mykoliuk.n@auc.org.ua

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Хто така АМУ?

Асоціація міст України – всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування, яка захищає права та представляє інтереси ОМС в органах влади

Члени АМУ: села, селища, міста та ОТГ у яких проживає 80% населення України

Сайт: auc.org.ua

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Дії АМУ в соцзахисті

- АМУ розробило рекомендації ОМС щодо доставки повідомлення про призначення субсидій за рахунок держбюджету, економія коштів місцевого бюджету – 39,3 млн. грн
- Завдяки АМУ штрафи за порушення законодавства про працю, накладені ОМС, з 2019 року зараховуються до місцевих бюджетів
- Завдяки АМУ не допущено перекладання на місцеві бюджети фінансування патронатних сімей

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Дії АМУ в соцзахисті

- АМУ запобігла перекладання на місцеві бюджети додаткових видатків в обсязі 3 млрд грн на фінансування працівників соціальної сфери
- АМУ запобігла фінансування муніципальної няні за рахунок коштів місцевих бюджетів в сумі 1,95 млрд гривень

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Децентралізаційна реформа

Децентралізація – процес передачі ресурсів та повноважень на місця з метою підвищення якості послуг

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ 2015-2018

найважливіші цифри першого етапу реформи

876 ОТГ*
вже створено в Україні

9 млн
людей мешкають в ОТГ

у 5-7 разів
у середньому зросли бюджети ОТГ

6298
проектів розвитку інфраструктури вже реалізовано в ОТГ за рахунок державної субвенції

на **165,4 млрд грн** зросли власні доходи місцевих бюджетів: з 68,6 млрд грн у 2014 до 254 млрд грн у 2018

2565
сільських старост працюють в ОТГ

123 сучасних центрів надання адміністративних послуг створено в ОТГ

1,5 млн га земель с/г призначення за межами населених пунктів отримали ОТГ у власність

1170 громад скористалися механізмом співробітництва для реалізації спільних проектів

753 опорні школи та **1228** їхніх філій створено в регіонах

у 39 разів збільшилася державна підтримка розвитку регіонів та громад: з 0,5 млрд грн у 2014 до 19,37 млрд грн у 2018

Більше **20** міжнародних проектів сприяють децентралізації в Україні

60% українців вважають децентралізацію потрібною реформою

* ОТГ - об'єднана територіальна громада

* джерело: decentralization.gov.ua

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Реформа в сфері соцзахисту

1. Пенсійна реформа
2. Реформування системи пільг субсидій, допомог
3. Реформа в системі надання соціальних послуг

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Реформа в системі надання соціальних послуг

Децентралізація тягне за собою
зміни в соц забезпеченні

Новий Закон – нова філософія
адресності

Деінституціалізація

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

1. Розподіл повноважень
2. Базові соціальні послуги
3. Ведення випадку
4. Екстрені послуги
5. Обов'язковість надання послуг
6. Соціальні менеджери
7. Соціальне замовлення
8. Реєстр соціальних послуг
9. Інституційні зміни
10. Державний контроль

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

1. Розподіл повноважень

Уповноважені органи:

- Мінсоцполітики
- ОДА
- РДА, міста обл. значення, ОТГ

Проблеми:

- Власні чи делеговані повноваження?
- Кого повноваження на території приєднаних громад сіл та селищ до громади міста обл. значення?
- Спроможність малих громад?

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

2. Базові соціальні послуги

Базові соціальні послуги – обов'язкові послуги в громаді!

Додаткові до існуючих послуг:

- фізичний супровід осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, мають порушення зору
- переклад жестовою мовою
- догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
- супровід під час інклюзивного навчання

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

3. Ведення випадку

Надання соціальних послуг здійснюється шляхом ведення випадку, що включає такі етапи:

1. аналіз заяви/звернення чи повідомлення;
2. оцінювання потреб у соціальних послугах;
3. прийняття рішення про надання соціальних послуг;
4. розроблення індивідуального плану надання соціальних послуг;
5. укладення договору про надання соціальних послуг;
6. виконання договору та індивідуального плану;
7. здійснення моніторингу надання соціальних послуг та оцінки їх якості.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

4. Екстрені послуги

Соціальні послуги екстрено (кризово) надаються у разі наявності загрози життю чи здоров'ю особи.

Підтвердженням надання соціальних послуг екстрено є:

- для повнолітніх – акт про надання соціальних послуг
- для дітей – акт проведення оцінки рівня безпеки

До екстрених послуг не застосовується:

- ведення випадку
- укладення договору

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

5. Обов'язковість надання послуг

Підстави обов'язковості надання послуг (проходження корекційних програм):

- не виконання батьківських обов'язків
- домашнє насильство, жорстоке поводження з дітьми
- застосування заходів пробації
- направлення судом на проходження програми для кривдників

Проблема:

Усі послуги – добровільні

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

6. Соціальні менеджери

Соціальний менеджер – головна особа в громаді!

Основні повноваження:

- планування, організація, координація, моніторинг
- залучення ресурсів
- підготовка та подання пропозицій щодо удосконалення місцевих програм
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та надання соц послуг, здійснення оцінювання потреб

Рекомендації соціального менеджера є обов'язковими:

- для розгляду ОМС
- для виконання ФСР, соціальними працівниками

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

7. Соціальне замовлення

Соціальне замовлення здійснюється шляхом компенсації надавачам соціальних послуг вартості наданих ними соціальних послуг

Рішення про проведення конкурсу на надання соціальних послуг приймається не пізніше:

- 1 березня відповідного бюджетного періоду
- 30 календарних днів після внесення змін до бюджету

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

8. Реєстр соціальних послуг

Законом передбачено створення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

Проблема:

- Коли буде функціонувати?
- Чи буде частиною E-SOCIAL?
- Який рівень взаємодії з іншими реєстрами?

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

9. Інституційні зміни

Основна установа надання послуг – центр соціальних служб з утвореними:

1) стаціонарними службами

- запобігання відмовам від новонароджених дітей
- соціально-психологічна реабілітація дітей
- соціальна адаптація осіб із числа дітей-сиріт та дітей, ПБП
- тимчасовий притулок сім'ям з дітьми

2) денними службами

- соціально-психологічна підтримка ВПО, АТО
- соціальний супровід сімей у СЖО, ПС, ДБСТ, опікунів та усиновителів
- соціальний патронаж осіб, які у конфлікті із законом
- денний догляд за дітьми з інвалідністю

3) мобільними бригадами екстреного реагування

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Новий Закон України «Про соціальні послуги»

10. Державний контроль

Створено Державну соціальну службу України

Основні повноваження з Контролю:

- додержання вимог законодавства під час надання соціальної підтримки (зокрема соц. послуг)
- використання коштів місцевих бюджетів, спрямованих на надання соціальної підтримки

Проблема:

Не відповідністю Бюджетному кодексу

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Деінституціалізація

Деінституціалізація – реформування системи догляду та виховання дітей; створення послуг в громадах; реорганізація інтернатів

Нові методи ДІ в громадах:

- малі групові будинки
- сім'ї патронатних вихователів

Проблема:

- Реформа без зміни бюджетування
- Спочатку послуги на місцях, потім ДІ
- Перекидання відповідальності на місця
- Незрозуміла позиція з особами 18+

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Поради

1. Максимально долучатись до проектів, інновацій, державних програм (Прозорі офіси, МГБ тощо)
2. Переглянути структуру закладів, які надають соц послуги
3. Розвнути міжсекторальну взаємодію (напр. з молодіжним центром)
4. Розвивати соц замовлення (економія, конкуренція)
5. Розвивати бюджет участі із залученням СЖО, ВПО, АТО
6. Обов'язково – протидія професійному вигоранню працівників!!!

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

Миколюк Назар
Асоціація міст України
(044) 486-30-82
mykoliuk.n@auc.org.ua